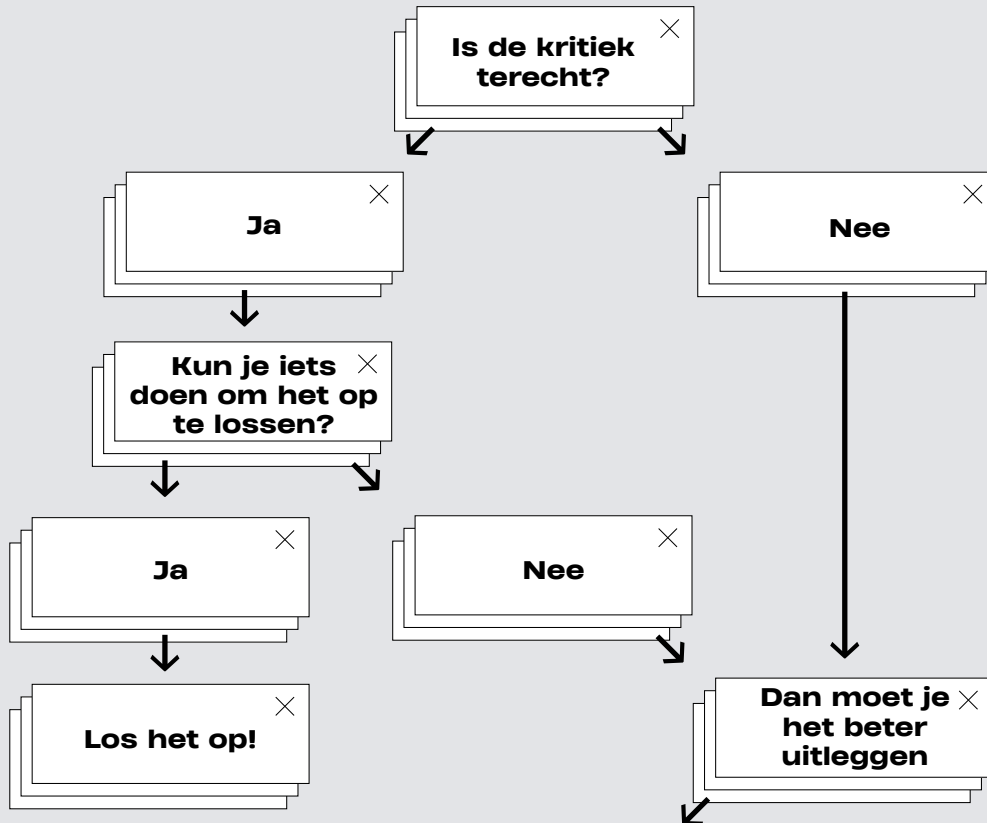

JE FESTIVAL KRIJGT ONLINE HAAT WAT NU?

Heb je het al goed uitgelegd?

Haal dan gewoon je schouders op over online haters en denk aan de Instagram-post van Riot Fest in Chicago die het prachtig samenvat:

ER IS ALTIJD IEMAND NIET BLIJ

door LOTD

Al doe je als festival nog zo je best, er is altijd iemand niet blij. Bezoekers zijn ontevreden over de line-up, het eten, de wc's, de parkeerplekken, de ticketprijs... de klachtenlijst kan eindeloos zijn. Bands kunnen boos zijn, omdat er andere artiesten op de line-up staan die iets hebben gedaan dat tegen hun normen en waarden ingaat. En binnen het team kan de werkdruk zo groot worden, dat mensen thuis komen te zitten met burn-out-klachten. Van een afstand is het makkelijk om overal commentaar op te hebben en je hoeft het echt niet zo slecht als Fyre Fest te doen om toch een bak ellende over je heen te krijgen. In alle eerlijkheid: bij Left of the Dial kunnen we slecht tegen boze mensen en zelfs van een minimaal onaardige opmerking kunnen we wakker liggen. Of het nou terecht is of niet. Hoogste tijd dus dat we leren hoe we ons beter kunnen wapenen tegen kritiek, of beter nog; hoe we kunnen voorkomen dat mensen boos op ons worden.

Beste Left of the Dial, jullie afterparty was stom, want er wilde niemand met me dansen. Dat moet volgende keer beter!

Als je op zoek gaat naar tips om met kritiek om te gaan, is het meest gegeven advies dat je het je niet persoonlijk moet aantrekken. Voor een telefonist van de Ikea-klantenservice is dat waarschijnlijk prima te doen. Oké, dan vindt iemand de Klippan tweezitsbank lelijk en oncomfortabel. Dat zegt inderdaad helemaal niets over jou als telefonist. Anders wordt het wanneer mensen hatelijk doen over iets waar jij je ziel en zaligheid in hebt gestoken. Een nieuw liedje bijvoorbeeld, of een festival dat je met een klein groepje mensen maandenlang hebt voorbereid. Als je betrokken was bij elke stap van het ontwikkelingsproces, is het heel moeilijk om het eindproduct los te zien van je eigen persoon. Je hoeft echt geen extreem onzeker individu te zijn, om je commentaar op iets dat je zó na aan het hart ligt aan te trekken. Een beetje zoals

ouders het zelden kunnen waarderen wanneer mensen zeggen dat hun kinderen best irritant zijn.

“Trek je niks aan van kritiek van iemand waar je geen advies aan zou vragen”

Een andere tip die je regelmatig leest is dat je moet beseffen dat kritiek vaak meer zegt over degene die het geeft, dan over de ontvanger. Dus als iemand zegt dat je zo vals zingt als een kraai, is diegene kennelijk een miskend zangtalent dat jaloers is op de aandacht die je krijgt. Er zal best een kern van waarheid inzitten, maar het is moeilijk voor te stellen dat alle mensen die hatelijke berichten sturen naar festivals eigenlijk zelf een festival hadden willen organiseren. Soms is er gewoon meer aan de hand. Soms hebben die mensen gewoon gelijk. →

Wack ass lineup. Te veel artiesten die niemand kent, en te weinig in het algemeen. Eerst halen jullie de locatie Beekse Bergen weg, daarna verplaatsen jullie het naar Ahoy, daarna maken jullie het festival ipv 3 dagen 2 dagen, daarna maken jullie de prijzen duurder, jullie wachtte LANG met de line up plaatsen terwijl jullie Januari beloofd hadden. Dit wordt echt een big ass joke. Teleurstellend dit

15 w. 165 vind-ik-leuks Reageren

Hopelijk verliezen jullie geld met dit nep festival

1 w. 1 vind-ik-leuk Reageren

fuck jullie man luisteren jullie nou nooit naar de fans

24 w. 64 vind-ik-leuks Reageren

Deze editie gaat een gigantisch fiasco worden, dit is geen bedreiging maar gewoon een feit, woohah heeft niks te zoeken in Ahoy Rotterdam. Jammer dat jullie een van de meest leuke festivals keihard de grond in hebben geboord. Zoals het social media team kan lezen is ongeveer vrijwel niemand blij met de verandering. Ben benieuwd of jullie de komende 3 jaar nog bestaan, er was namelijk niks mis met de formule van de vorige edities.

24 w. 289 vind-ik-leuks Reageren

Thanks voor het verkloten van een van de leukste weekenden van het jaar 🙄

15 w. 488 vind-ik-leuks Reageren

Rolling Loud

Hiphop-festival WOO HAH! dat in minder dan tien jaar uitgroei van 4.000 bezoekers in 2014 tot zo'n 37.500 per dag in 2019, stond na de pandemie voor een onmogelijke uitdaging. De laatste jaren vond WOO HAH! plaats op een prachtig terrein aan een meer met campingfaciliteiten. De kosten voor het organiseren van zo'n groot evenement op een dergelijke locatie waren gigantisch gestegen, wel met factor 1,5. Tegelijkertijd waren de mogelijkheden om dit qua inkomsten te compenseren er niet op die locatie. Om qua programmering mee te kunnen blijven doen met de grotere hiphopfestivals in Europa is het essentieel dat je een bepaald aantal bezoekers kwijt kunt. Het terrein, hoe mooi het ook was, gaf veel te veel beperkingen met de capaciteit voor de mainstage. Concertorganisator MOJO had dus geen andere mogelijkheid dan op zoek te gaan naar een manier om toch een groot hiphopfestival in Nederland neer te zetten. De uitkomst werd een tweedaags stadsfestival in Rotterdam; Rolling Loud Rotterdam. Een festival met een vergelijkbaar inhoudelijk programma maar in een andere set up qua locatie en beleving. Dus geen camping meer, maar bijvoorbeeld wel het gemak van een metro die recht voor de deur van het festival stopt.

De aankondiging dat WOO HAH! zou veranderen in Rolling Loud Rotterdam leverde een stortvloed aan woedende reacties op. Festivalprogrammeur Maarten van Vugt legt uit wat er gebeurde.

Wat ging er mis?

'Een deel van de trouwe WOO HAH! bezoekers is erg boos geworden door alle veranderingen. Er heerste een gevoel van onbegrip en ze leken zich niet te kunnen vinden in deze nieuwe route. WOO HAH! heeft een hele dedicated en trouwe achterban en zij hadden het gevoel dat we iets van hen 'afgepakt' hebben. Het grote probleem is denk ik ook, dat het publiek dit totaal niet heeft zien aankomen. Die zien in 2022 ruim 30.000 bezoekers een weekend lang het feestje van hun leven hebben. Helaas ziet zo'n weekend er achter de schermen financieel minder rooskleurig uit.

Daarnaast was er ook onvrede over het programma. Dat is iets dat we in zekere zin al jaren gewend zijn. Een deel van ons publiek is - zeker online - bovengemiddeld betrokken en wil in zo'n weekend ál zijn helden zien. Je kunt gerust 40 acts aankondigen maar ze missen de 41ste. Het valt me op dat dit inmiddels bij meer en meer festivals gebeurt. Mede door Spotify groeit deze generatie voor een groot deel op met playlists en is er soms de

verwachting dat dit allemaal ook wel live kan komen spelen in zo'n weekend. Dit is helaas logistiek en financieel volstrekt onhaalbaar.'

Hadden jullie het anders kunnen doen?

'De keuze om WOO HAH! in deze vorm en op deze locatie niet meer voort te zetten was onvermijdelijk. Daarnaast was er in de vorm van Rolling Loud inmiddels ook een Amerikaanse partner bij het evenement betrokken en hebben we er gezamenlijk voor gekozen om het festival in een nieuwe vorm, op een nieuwe locatie ook in een nieuw jasje te gieten onder de noemer Rolling Loud Rotterdam. Terugkijkend hadden we het publiek wellicht wel meer inzage kunnen geven in de bewegredenen van deze keuzes. Het publiek heeft, denk ik, onvoldoende door gehad met welke onmogelijke uitdagingen we te maken hadden en heeft dit alles niet aan zien komen. Hier hadden we beter over kunnen communiceren.'

Wat is voor jou het ergste dat je hebt gehoord/gelezen?

'Specifieke citaten heb ik niet zo bij de hand, maar ik heb herhaaldelijk gelezen dat mensen hopen 'dat jullie maar lekker failliet gaan'. Ik vraag me op zo'n moment wel af of mensen voldoende beseffen hoe hard we ons

best doen om iets van deze omvang in Nederland te organiseren. Het financiële risico en de hoeveelheid tijd en werk die in zo'n project gaan zitten, zijn gigantisch. Men vergeet soms misschien dat er hier een heel team van liefhebbers en enthousiastelingen met de juiste intenties dit soort projecten van de grond probeert te krijgen. Het alternatief is dat het er simpelweg niet (meer) is.'

Heb je er wakker van gelegen?

'Ja natuurlijk. We wisten heus wel dat deze veranderingen stof zouden doen opwaaien, maar op een bepaald punt werd vrijwel alles overheerst door negativiteit. Het was, zeker in het begin, niet altijd even makkelijk om dat los te laten.'

Heb je tips voor andere festivalorganisatoren die negatieve reacties krijgen?

'Door dit al jaren te doen, kweek je een dikkere huid. Naarmate je meer ervaring krijgt, besef je ook dat bepaalde reacties er nou eenmaal bij horen. Het is belangrijk om niet te vergeten dat het niets persoonlijks is. Daarnaast is het publiek gelukkig ook voldoende positief wanneer je ze, zoals in 2018, last minute blij kunt maken met bijvoorbeeld een vervanger als Juice WRLD.'

Ik wil klagen, is dat terecht?

Heel wetenschappelijk is het niet, maar we hebben een paar festivalseizoenen lang geturfd op welke onderwerpen de meeste online haat kwam. Speciaal voor de mensen die graag en regelmatig hun ongezoeten mening geven op social media hebben we die onderwerpen onderverdeeld in drie categorieën en rondgevraagd bij andere festivals hoe zij over die kritiepunten denken, om je zo wat meer inzicht te geven in hoe (on)terecht sommige klachten zijn.

(Meestal) wel de schuld van een festival	Niet (helemaal) de schuld van een festival	Dit is waarschijnlijk met een goede reden zo
<ul style="list-style-type: none"> → te weinig wc's en/of drinkpunten → veel te lange rijen bij het eten of de bar → onveilige situaties → andere productionele problemen → slecht geluid 	<ul style="list-style-type: none"> → het weer → pinstoringen → de rest van het publiek was te oud/te jong/niet leuk → het was te snel uitverkocht → slecht geluid 	<ul style="list-style-type: none"> → vergelijkbare bands die tegelijkertijd spelen → verschuivingen in het blokkenschema → de line-up in het algemeen → stijgende prijzen → locatieverandering

 Tweede dag gecancelled na klachtenregen: 'Echt niets was goed geregeld'

Lange rijen bij wc's, waterpunten en drank- en eettentjes

Een beetje professionele festivalorganisatie moet kunnen inschatten hoeveel faciliteiten er nodig zijn om ellenlange rijen te voorkomen. Natuurlijk, als iedereen om 18.00 uur ineens vooral trek heeft in patat, kan de rij bij die kraam onverwacht lang zijn en als er net een mega-populaire act gaat spelen, zal het bij de wc's naast het hoofdpodium drukker zijn dan die iets verderop. Er zijn altijd piekmomenten en daar kan een organisatie weinig aan doen. Maar als mensen structureel anderhalf uur in de rij moeten staan voor een toiletbezoek of een glaasje cola, kun je dat de organisatie best kwalijk nemen.

Onveilige situaties en het weer

Klagen in het algemeen is menselijk en klagen over het weer is voor velen zelfs een dagelijkse bezigheid. Ook op festivals. Het is al snel te warm en elk minimaal regenbuitje is vervelend. Toch zijn het vooral de extreme weersomstandigheden die de afgelopen jaren voor onveilige situaties hebben gezorgd op festivals. Soms

zelfs met fatale afloop. Deze tragische gebeurtenissen hebben er in elk geval voor gezorgd dat festivals zich beter weten voor te bereiden op hevige onweersbuien en hooswinden. Toch doen er zich helaas nog steeds genoeg hachelijke situaties voor op festivals die niks met het weer te maken hebben, doordat er bijvoorbeeld niet goed is ingeschat hoe het publiek zich zal bewegen over het terrein. Als er maar één smal paadje richting het hoofdpodium is en tienduizenden mensen elkaar verdrukken om zowel richting het podium, als er juist vandaan te komen, kan dat behoorlijk misgaan. De organisatie daar nog eens extra op wijzen, is alleen maar logisch.

Andere productionele problemen

Te weinig parkeerplekken, onregelmatig rijdende pendelbussen, slecht aangegeven looproutes, een tekort aan polsbandjes bij de kassa, een leuk bedoelde drumband die het veld op wordt gestuurd en zo andere optredens verstoort, het zijn allemaal voorbeelden van dingen die productioneel net even wat beter hadden gekund. Je kunt er een boos bericht over posten – en dat

gebeurt ook heel veel – maar je doet er voor je eigen festivalbeleving verstandiger aan om het gelaten over je heen te laten komen. Grote kans dat de organisatie het heeft gezien en allang bezig is met het zoeken naar oplossingen. Zolang het alleen maar ongemakkelijk en niet gevaarlijk is, is kwaad worden zonde van je energie.

Slecht geluid

Kun je het een festivalorganisatie kwalijk nemen als je naar een optreden staat te kijken en het geluid is niet om aan te horen? Soms wel, soms niet. Als de organisatie heeft beknibbeld op de apparatuur natuurlijk wel, maar als de artiest zelf een geluidstechnicus heeft meegenomen die van toeten nog blazen weet, gaat de beste apparatuur van de wereld je niet helpen. Klagen heeft dus alleen zin als echt élk optreden dramatisch klinkt.

Pinstoringen

Lange rijen bij de bar, of eetkraampjes kunnen ook veroorzaakt worden door een simpele pinstoring. Het is mogelijk dat dat de schuld van →

The Wife Guys of Reddit

Het is makkelijk om de moraalridder uit te hangen in een social media-post, maar wat doe je als er meer op het spel staat? Hou je vast aan je principes als je carrière gevaar dreigt te lopen? The Wife Guys of Reddit – die in 2022 op Left of the Dial speelde, in elk geval wel. Een tijdje terug besloten ze om een festivalshow te annuleren en waren glashelder over hun redenen om dat te doen.

In maart hebben jullie je teruggetrokken van een festival-line-up. Waarom wilden jullie daar niet meer spelen?

'We hoorden dat een paar acts die daar in 2022 hadden gespeeld niet volledig waren uitbetaald, maar bij navraag werd ons in eerste instantie door het festival verzekerd dat er betalingsplannen waren opgesteld en dat alles soepel verliep achter de schermen. Pas toen we (ironisch genoeg) op Reddit alle reacties op een post zagen, begrepen we hoe groot de puinhoop was. Echt tientallen bands en leveranciers hadden nog steeds geen geld gezien en eigenlijk wist niemand of dat ooit nog zou gaan gebeuren. Uit alle reacties bleek ook dat de nieuwe organisator van het festival betrokken was geweest bij een geruchtmakende seksuele intimidatiezaak. Zijn vriend was de beschuldigde en werd aangeklaagd wegens minachting van de rechtbank voor het publiceren van persoonlijke gegevens van de

vermeende slachtoffers waarmee die in gevaar waren gebracht. Wij hoefden er toen niet eens meer over na te denken. Als je bereid bent om de veiligheid van vrouwen op het spel te zetten door het schrijven van een egocentrisch stuk ter verdediging van je enge vriend, is het wel klaar. En je verdient dan zeker niet dat wij als band, waar misbruikslachtoffers in zitten, ook zelfs maar 0,1% bijdragen aan de geloofwaardigheid van je mislukte festival.'

Wat zijn voor jullie andere redenen om een festivalshow te cancelen? Zouden jullie je terugtrekken als er andere bands spelen die beschuldigd zijn van misbruik, racisme, homofobie of ander wangedrag?

'Absoluut. Als er een headliner is die zich schuldig maakt aan een van deze vormen van onderdrukking, is dat reden genoeg om niet te spelen. Ongeveer de helft van onze nummers gaat over *toxic* gasten die in een band spelen en we zullen over hen blijven schrijven, tot ze allemaal van festival-line-ups zijn verdwenen.'

Is het moeilijk om te beslissen waar je de grens te trekt? Aan de ene kant is het "onschuldig tot het tegendeel bewezen is" en soms zijn er alleen geruchten of vage

online beschuldigingen. Aan de andere kant wil je natuurlijk nooit het risico lopen om dit soort gedrag indirect goed te keuren. Hoe laveer je tussen die twee dingen?

'Wij hebben tot nu zulke beslissingen alleen hoeven te nemen als het heel duidelijk was. Met veel bewijs en een strafrechtelijke aanklacht. Wij willen nooit – direct of indirect – onverdraagzame eikels steunen en we willen er ook niet mee worden geassocieerd, maar het is tegelijkertijd wel bijzonder triest dat op dit soort momenten de verantwoordelijkheid bij andere artiesten wordt gelegd en dat festivalorganisaties niet zélf optreden door iemand van de line-up te halen bijvoorbeeld. Bands die zich wel uitspreken, zijn vaak wat kleiner en voor hen kan een belangrijke show cancelen grote gevolgen hebben. Voor ons zal dat het offer altijd waard zijn, vooral wanneer het om beschuldigingen van seksisme, racisme, homofobie of transfoobie gaat, maar veel festivals zouden echt meer moeten doen. Giftig gedrag komt over het algemeen voort uit een onevenwichtige machtsverhouding en je kunt het niet in de schoenen schuiven van kleinere artiesten die kansen mislopen, omdat de headliners nog steeds bestaan uit "onaantastbare" bands zoals Arcade Fire.'

Staan jullie ook stil bij de gevolgen die een afzegging kan hebben voor jullie carrière?

'Ik denk dat je je altijd bewust bent van de gevolgen. Je kunt geld verliezen, je loopt exposure mis en contracten kunnen onder druk komen te staan, maar als je in deze positie zit, moet je ook nadenken over waarom je muziek maakt. We willen iets creëren, we willen gekke dingen doen, we willen verbinding maken en het is de moeite niet waard om je met negatieve mensen bezig te houden. Tegelijkertijd snappen we heel goed dat sommige bands niet onder contractclausules uit kunnen komen, of dat ze niet nóg meer geld kunnen mislopen tijdens hun toch al verliesgevende post-Brexit-tours. Maar als je de optie hebt, moet je de juiste keuze maken. Geen idee of er iemand te vinden is die aan de top staat en toch nog steeds morele keuzes maakt, maar wij zijn geen grote band en wij maken niet genoeg winst om het om de verkeerde redenen te doen. Maak kunst, maak vrienden, f*ck intolerantie.'

Foto: Marcel van Leeuwen

Werchter schrapt rapper Slowthai na beschuldiging van verkrachting

de organisatie is. Als zij niet goed hebben berekend of het netwerk zoveel transacties aan kan, of ze zijn vergeten Wifi-versterkers op te hangen, ja dan zijn de storing en lange rijen geheel aan hen te wijten. Maar ja, we weten ook hoe vaak er algemene, landelijke pinstoringen zijn en daar valt helaas weinig aan te doen.

De rest van het publiek

Het komt voor; mensen die klagen over andere bezoekers. Omdat iedereen zo oud, of juist heel jong was. Of omdat mensen niet gezellig genoeg meezongen. Het ligt voor de hand dat een festival daar weinig aan kan doen. Er is nou eenmaal geen ballotagecommissie bij de kaartverkoop. Een festival kan het publiek niet dwingen het leuk te vinden, maar het kan er echter wel aan bijdragen dat de sfeer goed blijft op een festival. Bijvoorbeeld door stevig in te grijpen als er melding wordt gemaakt van ongewenst gedrag. De meeste festivals doen heel erg hun best om te zorgen dat iedereen kan feesten zonder lastig gevallen te worden door anderen, maar als er toch iets misgaat, hebben ze weinig aan online meldingen, die worden vrijwel altijd te laat gezien. Let sowieso goed op andere mensen en bied een helpende hand als je een medebezoeker ziet die zich ongemakkelijk voelt. Als iemand echt vervelend is op welke manier dan ook, ga dan meteen naar de beveiliging, zodat er direct kan worden ingegrepen.

Het was te snel uitverkocht

Het is vrij simpel: Als er 20.000 man naar een festival wil waar maar plek is voor 10.000 bezoekers, dan heb je na de voorverkoop net zoveel blijde als sippe mensen. Boos worden op een festival, omdat je geen kaartje hebt kunnen bemachtigen, is niet heel logisch; wel begrijpelijk zijn de klagers die vooral boos zijn omdat ze urenlang in een digitale wachtrij hebben gestaan en dan om onduidelijke redenen uit de website worden gegooid. Hoe we het ook hebben geprobeerd, we hebben geen sluitend antwoord kunnen krijgen waaraan dat kan liggen, behalve dan dat het technische pech is. De conclusie: Het leven is nou eenmaal niet eerlijk en soms vis je achter het net.

Gedoe over de programmering

Logisch dat mensen klagen over de programmering, dat is immers waar een muziekfestival in de eerste plaats om draait. Alleen gaan sommige online haters wel heel ver. Als hun persoonlijke top 20 favoriete artiesten niet komt, is het mis.

Dat artiesten soms al op een ander festival aan de andere kant van de wereld staan, of gewoon eventjes helemaal niet optreden, doet er niet toe. Mensen willen ook graag al maanden van tevoren weten wie er komt spelen, maar soms is dat simpelweg nog niet rond. Een festivalorganisatie zit ook echt niet te wachten op veranderingen in het blokkenschema, maar ja, artiesten missen wel eens een vlucht. Het enige waar je over heel terecht kunt mopperen, is wanneer dat soort verschuivingen niet duidelijk worden gecommuniceerd.

Stijgende prijzen, locatieveranderingen en andere onbegrijpelijke beslissingen

Zelfs een festival zonder winst oogmerk zal uit de kosten moeten komen en omdat alles duurder wordt, is het bijna onvermijdelijk dat ticketprijzen stijgen. Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen, maar vrijwel elk festival moet het hoofd breken over hoe uit de rode cijfers te blijven. Veel andere beslissingen hangen daar vervolgens mee samen. Voor je een boze tweet de wereld instuurt, is het dus helemaal geen slecht idee om even stil te staan bij het waarom van sommige beslissingen. Festivals willen over het algemeen vooral dat jij het naar je zin hebt, maar soms is er gewoonweg niet genoeg geld om dat precies te doen op de manier die jij voor ogen had. Als je het er echt niet mee eens bent, heb je een veel machtiger wapen dan een hatelijke post: koop gewoon geen kaartje.

Klagen kan werken

Af en toe kan een festivalorganisatie een beslissing nemen die zo verkeerd valt, dat ze 'm weer terugdraaien. Dan kan een stroom van boze berichten dus wél effectief zijn. Een trouwe festivalganger legt op ons verzoek uit waarom hij zich geroepen voelde om op Facebook een festival tot de orde te roepen:

'Ik zag op Facebook de aankondiging van mijn favoriete festival dat ze VIP-tickets zouden gaan aanbieden. Inclusief toegang tot een speciaal VIP-deck met beter zicht op het podium en aparte wc's en zo. Mijn eerste reactie was: dat hoort helemaal niet bij zo'n festival en het idee van samen zijn in gelijkwaardigheid. Het voelde als een iets te opzichtige manier om meer inkomsten te genereren. Het deed me denken aan de plannen van een organisatie als Ticketmaster om dynamic pricing toe te passen. Hierdoor wordt muziek met name voor mensen met een kleine portemonnee minder toegankelijk, of ze worden behandeld als een soort tweederangs-bezoeker

die nooit dicht bij de artiest kan staan. Ik klaag eigenlijk zelden op social media, hoogstens een paar keer per jaar als het onderwerp aanhaakt bij grote thema's die ik belangrijk vind. En dit was zo'n voorbeeld, want muziek moet voor iedereen zijn.'

Een dag later deelde de festivalorganisatie mee toch geen VIP-tickets te gaan verkopen. De festivalganger was blij dat zijn (en die van vele anderen) klacht was gehoord. Hij heeft er dus geen spijt van: 'Ik had niet gereageerd als ik niet had gehoopt dat mijn reactie een snaar zou raken. Uiteraard zet ik de boodschap een beetje aan om effect te krijgen, maar ik denk nog steeds dat mijn reactie genuanceerd genoeg was om niet persoonlijk genomen te worden. Ik spreek de organisatie aan op hun beleid, niet zozeer de individuele medewerkers.'

Problematische line-up

Festivals zijn dus vooral gevoelig als ze worden aangesproken op hun normen en waarden. Dat blijkt niet alleen uit het voorbeeld met de VIP-tickets, maar ook uit de aanpassingen in de line-ups die de afgelopen jaren zijn gedaan, omdat artiesten in opspraak kwamen. Soms is het publiek uitgesproken tegen de komst van een bepaalde act, soms zijn het de andere artiesten die op festivals spelen die absoluut niet het podium willen delen met iemand die bepaalde uitspraken heeft gedaan, of ontoelaatbaar gedrag heeft vertoond.

Het Zuid-Afrikaanse Die Antwoord bijvoorbeeld werd in 2019 van diverse festival-line-ups geschrapt nadat er een video was opgedoken waarin de twee bandleden homofobische dingen riepen. Er volgden meer verhalen over het wangedrag van het duo, inclusief beschuldigingen van aanrandingen. In 2021 werden ze echter gewoon weer geboekt voor het Engelse ALT+LDN-festival. Andere artiesten die ook op het festival zouden spelen, dreigden zich terug te trekken en kregen bijval van het publiek. Die Antwoord werd vervolgens zonder opgaaf van reden van het programma gehaald.

Beschuldigingen zijn genoeg

Het gebeurt vaker dat artiesten stilletjes van de line-up worden verwijderd. Britse rapper Slowthai zou in de zomer van 2023 op een reeks Europese festivals staan, maar verdween - zonder dat er woorden aan vuil werden gemaakt - van de aankondigingsposters nadat hij werd beschuldigd van verkrachting. En daar zit 'm precies de crux. Voor publieke verontwaardiging →

Hoe ga je om met (online) haat? Door de wetenschappelijke bril gezien

Simone Driessen (universitair docent in Media & Populaire Cultuur)

Iedereen tevredenstellen: dat kan simpelweg niet. Maar wat als je als festival, of als organisator te maken krijgt met online haat? Comments, posts, tweets – mensen kunnen tegenwoordig makkelijk een mening delen, maar wat doe je daar mee?

Als we kijken naar academische literatuur over beroemdheden die verstrikt raken in een schandaal of een controversie, misschien wel gecancelled worden, of reputatieschade oplopen, zien we altijd hoe bij het publiek 'gemengde gevoelens' een rol spelen.

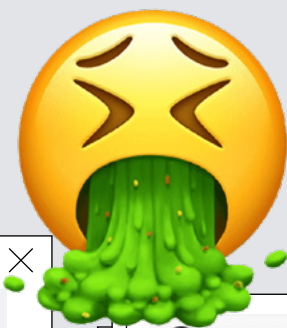
Niet alleen jij als organisator of programmeur hebt een band met het festival, maar het publiek ook. Dat kan zelfs een hele emotionele band zijn. Misschien zelfs wel zo sterk dat we het kunnen zien als een parasociale relatie: een soort eenzijdige, intense liefde, waarbij de bezoeker immens veel tijd, geld, of andere middelen investeert in die connectie. Het publiek heeft een bepaalde verwachting van een festival: Pinkpop gebeurt in Landgraaf, niet in Harlingen; Lowlands is buiten, niet binnen. Als zo'n

verandering wel plaatsvindt, zoals van WOO HAH! naar Rolling Loud Rotterdam, dan heeft het publiek tijd nodig om eraan te wennen. Maar: communiceer! Waarom maak je de keuze om een festival te verplaatsen, waarom kost een kaartje dit jaar meer, waarom was je toe aan een nieuw logo? Neem het publiek mee in dat proces, en maak het zo inzichtelijk mogelijk zodat mensen die informatie een plekje kunnen geven.

Dat communiceren is nog belangrijker als je een 'verkeerde' artiest programmeert. Deel via de socials: Wat zijn de afwegingen om die persoon of band toch te laten optreden? Geloven jullie als organisatie in 'innocent until proven guilty', verdient iemand een tweede kans? Of denk je dat het voor nu toch beter is om zo'n artiest voorlopig te boycotten? Denk aan TikTak in Rotterdam, die Lil' Kleine uitnodigde maar door de enorme ophef door 'het publiek' de artiest toch annuleerde. Of stel je voor dat je een in opspraak geraakte band wilt programmeren of bezoeken: kan dat? Wat we zien in wetenschappelijke studies is dat hier ook weer de mixed feelings centraal staan: een groep zal defensief blijven naar hun favo idool toe en willen dat het optreden doorgaat, een andere groep houdt misschien nog wel van de muziek maar heeft toch haar bedenkingen door de controversie, en voor sommigen is het reden om hun kaartje te verscheuren of door te verkopen. Neem het publiek mee in de keuze: waarom mag die artiest komen of niet? Pinkpop programmeerde Johnny Depp's Hollywood Vampires – omdat ie vrijgesproken is in

de zaak tegen Amber Heard, of omdat het opstootje de artiest ook weer interessant maakt? Muzieksite 3voor12 benoemde het kort in hun recensie van de act, wat in ieder geval de controversie niet wegstopt. Of, wees creatief: stel een manifest op met wat het festival wil uitdragen qua waarden en normen, en neem daar zelf het voortouw in. Als je toch al huisregels opstelt, kan dit een verlenging zijn van waar je als festival voor staat.

Toch: een gouden antwoord is er niet. Zoals Taylor Swift al zei tegen haar publiek: 'Please, please, educate yourself'. Elke ophef is anders, maar door jullie eigen visie te delen kan het publiek beter een (geïnformeerd) oordeel vellen en kiezen wat ze doen.

Zwaar teleurstellend. Ja, ook de "onderste laag van de affiche". Dit wordt waarschijnlijk de eerste keer sinds 2013 dat ik oversla. Snap het enthousiasme geheel niet.
Leuk Beantwoorden 9 w

same here....erg teleurgesteld

Slechtste festival ooit. Wtf was dit. Ik ben zó boos en wil een refund. En lekker makkelijk alle slechte reacties verwijderen. Wat een oplichters. Ben pisluk. Miss moet netflix hier ook maar een docu over maken. Wat een shitshow
4 d. 47 vind ik leuk. Reageren

Super leuk weekend. De hygiëne en aantal schoonmaaks bij de toiletten op de camping was super slecht. Meerdere keren om zeep gevraagd, na donderdag echter geen zeep meer gezien.
Leuk Beantwoorden 40 w

Het was geweldig, maar ook veel te druk. Die 5000 extra verkochte kaarten doet het festival geen goed...

Geluidsoverlast, drugs-handel en plassende dames: zo gaat het verder met de klachten over festivals

ADAM FICEK
voormalig drummer
van Babyshambles en
psychotherapeut met
een praktijk in Londen

kunnen geruchten al genoeg zijn, maar als festivalorganisator is het moeilijk een uitgesproken statement naar buiten te brengen op basis van alleen maar beschuldigingen. Aan de ene kant is iedereen nog steeds onschuldig tot het tegendeel is bewezen, aan de andere kant is er geen enkele reden om aan te nemen dat een slachtoffer zo'n beschuldiging zou verzinnen. Die twee dingen staan zo haaks op elkaar, dat festivalorganisatoren in een onmogelijke spagaat terecht zouden komen als ze – op dat moment – onbewezen aantijgingen als reden voor de annulering zouden geven. Dus zeggen ze vaak maar niks. Als festivalbezoeker zul je in dit soort gevallen steeds de afweging moeten maken of je het algemene statement dat je zelf logischerwijs óók probeert te maken tegen – in dit geval – geweld tegen vrouwen in het algemeen, belangrijker vindt dan de (wellicht onterechte) online lynchpartij waar je aan meedoet als je om de annulering van een bepaald optreden roept.

Concrete reden

Duidelijk zijn over een afzegging wordt makkelijker met bewijsmateriaal, of duizenden ooggetuigen. In 2021 stond de in Ohio geboren rapper DaBaby op het Rolling Loud-festival in Miami. Via een livestream kon de hele wereld meekijken hoe de artiest zich in hatelijke termen uitliet over vrouwen en homo's. Een dag later postte hij een Instagram-story waarin hij er nog even een schepje bovenop deed door te zeggen dat zijn woorden natuurlijk niet over zijn eigen homoseksuele fans ging, want die waren "classy". Kennelijk in tegenstelling tot andere gays dus, dacht iedereen er achteraan. Logischerwijs viel de halve wereld over hem heen en binnen een week verwijderden de eerste drie festivals hem van hun line-up, maar alleen het Lollapalooza-festival in Chicago was vrij concreet over de reden: "Lollapalooza steunt op een fundament van diversiteit, inclusiviteit, respect en liefde. Met dat in gedachten zal DaBaby vanavond niet meer optreden in Grant Park."

Soms hoeft je als bezoeker je mening niet eens te laten horen over een in jouw ogen problematische boeking, maar wordt het met hulp vanuit onverwachte hoek opgelost. In 2016 riep Pantera-zanger "white power" aan het einde van een optreden in Los Angeles en bracht hij een nazi-groet uit. In eerste instantie vond hij het niet nodig om daarvoor zijn excuses aan te bieden, maar daar kwam hij snel van terug toen bleek dat de metalscene zich van hem distancieerde. In een 90 seconden durende YouTube-video leg-

de hij uit dat het dom van hem was geweest en dat hij het niet zo had bedoeld. Pantera bestond op dat moment al niet meer, dus een verder negatief effect van het voorval voor de band was er niet direct. Totdat Pantera zes jaar later in een nieuwe samenstelling bij elkaar kwam en op tour ging.

Bij vrijwel elke showaankondiging waren de reacties verdeeld. Sommige mensen vonden dat de zanger zijn excuses had aangeboden en dat daarmee de kous af was. Anderen waren van mening dat je zulk gedrag niet af kon doen met een simpel sorry en bleven boos. De meeste shows gingen gewoon door, maar een Oostenrijks en twee Duitse festivals werden teruggefloten door de politiek. Politici vonden dat plekken waar ooit rally's van de nazipartij werden gehouden, niet konden worden gebruikt voor concerten van bands die er "racistische en onmenselijke ideologieën" op nahouden. Het excuus dat de zanger naar buiten had gebracht noemden ze "bagatelliserend en daarom des te problematischer". Pantera werd vervolgens met een redelijk algemeen statement van de line-up gehaald.

Professioneel advies

Bezoekers en artiesten kunnen vaak niet blij zijn, als festivalmedewerker krijg je ook behoorlijk wat voor je kiezen. Mentale gezondheid is gebaat bij rust en regelmaat en laat dat nu precies ontbreken in de festivalwereld. Het is hollen of stilstaan en als je het heel druk hebt, is het lastig om dingen in perspectief te blijven zien. Het werk is ontzettend leuk en daardoor is het soms moeilijk om gas terug te nemen, zelfs al kun je bijna niet meer op je benen staan van vermoeidheid. Op die momenten kan zelfs minimale kritiek keihard binnenkomen.

Om alle mensen die werkzaam zijn in de muziekindustrie, of het nu voor of achter de schermen is, een klein beetje steun te bieden, hebben we ook wat professioneel advies ingewonnen bij Adam Ficek, voormalig drummer van Babyshambles die al meer dan 25 jaar actief is als muzikant en dj. Bovendien is hij psychotherapeut met een praktijk in Londen, dus als er iemand kan uitleggen hoe je in deze grillige wereld staande houdt, is hij het:

'Negativiteit en kritiek horen bij het leven in het algemeen en al helemaal bij het werken in de wereld van de podiumkunsten. Ik denk dat het een belangrijke eerste stap is om je te realiseren dat je onmogelijk iedereen tevreden kunt houden. Dat besef kan je wat meer veerkracht geven.

Als je een stevig gevoel van eigenwaarde hebt, is de kans veel kleiner dat je je commentaar persoonlijk aantrekt. Van cognitieve gedragstherapie kun je leren om kritiek niet op je eigen persoon te betrekken, maar het te zien als alleen maar de mening van één persoon. Het is niet goed, of fout, het is slechts een opmerking van een mens met tekortkomingen die op dat moment zijn – waarschijnlijk tijdelijke – gevoel probeert duidelijk te maken. Grote kans dat het helemaal niks met jou te maken heeft. Probeer even een stapje terug te doen en bekijk je eigen reactie los van de emoties die je voelt. Door die afstand kun je voorkomen dat je de hele nacht ligt te malen.'

Bewaak je grenzen

Oké, het helpt natuurlijk al enorm als je leert negatieve reacties naast je neer te leggen, maar aan simpelweg te veel werken, kun je ook onderdoor gaan. Volgens Adam kun je daar maar het beste zo duidelijk mogelijk over zijn: 'Uit onderzoek blijkt dat je door langdurige druk emotioneel uitgeput kan raken. Als die druk te groot wordt, ligt een burn-out op de loer. Je kunt je hierdoor depressief en ook lichamelijk doodmoe voelen. Mocht jou dat overkomen, is het heel belangrijk dat je met andere mensen praat om objectief te bekijken wat de oorzaak is dat je zo voelt. Vanuit daar kun je op zoek gaan naar manieren om de werkdruk te verminderen. Je wilt een werktempo vinden dat bij jouw specifieke doelstellingen past. Werken in de muziekindustrie kan behoorlijk veeleisend zijn, doordat er in een korte tijd heel veel moet worden gedaan om een concert, een festival of een tour mogelijk te maken. Mijn advies is om aldoor in gesprek te blijven met de collega's om je heen en duidelijk te maken wat jouw behoeftes zijn. Het is heel makkelijk om hard werken te koppelen aan je gevoel voor eigenwaarde, maar daarmee steven je uiteindelijk recht af op een burn-out, dus je moet echt je grenzen aangeven. Dat is de sleutel, je wilt nooit zover meebuigen dat je breekt.'